

РЕШЕНИЕ

№ 27330

гр. София, 07.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 70 състав, в
публично заседание на 19.05.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Радина Карамфилова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **13574** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.10а, ал. 4 във вр. ал.1, вр. чл. 10, ал.1, т. 17 и т. 22 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ).

Образувано е по жалба на И. Х. М. А., гражданин на Арабска република Е., [дата на раждане] действащ чрез адв. И. И., срещу отказ за издаване на дългосрочна виза тип „Д“ от дата 07.12.2025 г. по заявление №25002182, подадено на 10.11.2025 г. издаден от К. Я., консул в Посолство на РБ в Арабска република Е..

В жалбата е изложено, че отказът е постановен в нарушение на материалния закон и при съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Счита, че е нарушено правото му на зачитане на възможността за свободно придвижване и пребиваване; правото на свободно избиване на професия по чл. 4 от Конвенцията; правото на защита на личния и семеен живот по чл. 8 от Конвенцията и правото на равно третиране и забрана за дискриминация, установена в чл. 14 от европейската конвенция за правата на човека. Иска се отмяна на отказа.

В съдебно заседание жалбоподателят И. Х. М. А., гражданин на Арабска република Е. – редовно призован, не се явява, представлява се от адв. И., с представено по делото пълномощно. Не претендира разноски.

Ответникът – К. Я., консулско длъжностно лице (КДЛ), съветник консул в Генералното консулство на Република България в Арабска република Е., редовно призован, не изпраща представител.

Депозирано е писмено становище от ответната страна, чрез гл. специалист в дирекция „К. отношения“ МВнР - И. А., с което моли жалбата да бъде оставена без уважение, тъй като счита

постановеният отказ от издаване на виза за законосъобразен. Претендира разноски.

СГП – редовно призована, не изпраща представител.

Административен съд София – град, като взе предвид доводите на страните и извърши преценка на събраните по делото доказателства, приема от фактическа страна следното:

Административното производство е започнало по заявление № 25002182, подадено на 10.11.2025 г. /л. 9/ от И. Х. М. А., гражданин на Арабска република Е., [дата на раждане] за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. Към заявлението са представени следните документи: копие от национален паспорт издаден от компетентните власти на Арабска република Е. /л. 11/; Уведомление от МВР, Дирекция „Миграция“ за предоставен достъп до пазара на труда на основание чл. 24И от ЗЧРБ, съгласно становище на Агенцията по заетостта, за срок от 3 години; Трудов договор № 101 от 07.04.2025 г. с „Алгафари-Сървис“ ЕООД /л. 12/; Договор за наем на недвижим имот от 07.02.2025 г. /л. 13/; Свидетелство за съдимост /Криминално досие на жалбоподателя/ от Министерство на вътрешните работи на Арабска република Е. /л. 15/; Полица за медицинска застраховка валидна до 21.04.2032 г. /л. 16/; Квитанция за платена такса за издаване на Виза „Д“ /л. 17/.

След разглеждане на заявлението е издаден оспореният отказ за издаване на дългосрочна виза тип „Д“ от дата 07.12.2025 г. по заявление № 25002182, подадено на 10.11.2025 г. от К. Я., консул в Посолство на РБ в Арабска република Е.. Компетентният административен орган е приел, че са налице основанията на чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 22 от ЗЧРБ. Като фактически мотиви е посочено: „Кандидатът не владее чужд език. Подписал е трудов договор, без да може да го прочете. Липсва фирмен печат на договора. Представеният договор за наем на недвижим имот, в който се очаква да бъде настанен апликантът е без нотариална заверка, като са посочени единствено имена и ЕГН на наемодател и наемател, без вписани данни на лични документи. Кандидатът не може да предостави номер за контакт с българския работодател. Не е попълнено поле № 30 от заявлението за виза, в което се изисква телефонен номер на работодател.“.

Като доказателства по делото са приети Заповед № 95-00-26 от 16.01.2025 г., /л. 23/ с която Министърът на външните работи, на основание чл. 34 от Наредбата за условията за издаване на визи и определяне на визовия режим, наричана за краткост по-надолу, само Наредбата, е определил длъжностните лица, които вземат решения за отказ за издаване на виза на основание чл. 10 от Закона за чужденците и Заповед № 22 от 29.06.2025 г. /л. 22/ на посланика на Република България в К. – Е., с която К. Я. – трети секретар, завеждащ консулска служба (ЗКС) в посолството на Р. България в К., е определен да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формуляри за отказ за издаване на виза, както и пълномощно №731 от 06.08.2024 г. /л. 21/ с което К. Я. - трети секретар, завеждащ консулска служба (ЗКС) в посолството на Р. България в К., упълномощава главен специалист, магистър право-И. А. да го представлява по административни дела и нейното удостоверение за правоспособност №71 от 28.02.2024 г. /л. 24/.

В хода на съдебното производство по делото на основание чл. 186 във вр. с чл. 192, ал. 1 от ГПК, във вр. чл. 144 от АПК съдът е задължил Държавна агенция „Национална сигурност“, да представи по делото писменото становище, с което от ДАНС уведомяват, че съгласувателната процедура по подаденото от апликанта заявление за виза е осъществена от СДМ – ДАНС, като по електронен път е изразено отрицателно становище в Националната визова информационна система. Апликантът не е бил идентифициран като заплаха за националната ни сигурност, но е било установено, че попада в хипотезата на чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 22 от ЗЧРБ. При извършен анализ на представените документи и направените от чуждия гражданин изявления, са постигнати основателни съмнения, че кандидатът използва целта на пътуване като предлог за легална миграция към страна от 3. Европа. Няма изготвени писмени документи, относими към

воденото производство.

По делото е допуснато събиране на гласни доказателствени средства, чрез разпит в качеството на свидетел на лицето А. – работодател, сочи, че изпитва трудности при намирането на работна ръка за правене на дюнери сред българското население поради ниските възнаграждения. Твърди, че познава жалбоподателя, както и неговият брат, който работи при него от една година. В момента брат му М. Х. е в платен годишен отпуск в Е.. Има повече от 10 човека работници, включително братът на жалбоподателя, наети по същата процедура, които са дошли в България. Планира жалбоподателя да работи, като помощник на брат му в кухнята.

При така установените факти, като извърши по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК цялостна проверка за законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, Административен съд София-град достигна до следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срок, от надлежна страна, при наличие на правен интерес по смисъла на чл. 147, ал. 1 от АПК, срещу индивидуален административен акт, който пряко засяга права и законни интереси на жалбоподателя, поради което жалбата е процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Оспореният отказ за издаване на виза е издаден от компетентен орган по смисъла на чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (НУРИВОВР - приета с ПМС № 198 от 11.07.2011 г., обн., ДВ, бр. 55 от 19.07.2011 г., в сила от 4.08.2011 г.), съгласно който в случаите на отказ за издаване на виза на някое от основанията по чл. 10 от ЗЧРБ се съставя формуляр в два екземпляра по образец съгласно приложение № 7, който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство или от упълномощено от него длъжностно лице. В настоящия случай административният акт е подписан от К. Я. – трети секретар, завеждащ консулска служба (ЗКС) в посолството на Р. България в К., който е оправомощен да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формулярите по образец съгласно приложение № 7 и № 8 към чл. 34, ал. 2 от НУРИВОВР със Заповед № 95-00-26 от 16.01.2025 г. на министъра на външните работи.

Условията и редът, при които чужденците могат да влизат, да пребивават и да напускат Република България са регламентирани в Закона за чужденците в Република България. Едно от изискванията за легално влизане в страната на чужденец, който не е гражданин на ЕС, е да притежава виза и това изискване е валидно по отношение на жалбоподателя. Видовете визи, посочени в чл. 9а от ЗЧРБ, се издават от дипломатическите и консулските представителства на Република България - чл. 9г от ЗЧРБ и чл. 10, ал. 1 от НУРИВОВР. Съгласно разпоредбата на чл. 34, ал. 1 от НУРИВОВР, не се издава виза на чужденец, когато е налице едно от основанията, посочени в чл. 10 от ЗЧРБ. За отказа се съставя формуляр в два екземпляра съгласно образец (приложение № 7), който се подписва от ръководителя на дипломатическото или консулското представителство, като в него се вписва законното основание за отказ, без да се вписват съображения, засягащи интересите на националната сигурност и се удостоверява датата на връчване/изпращане на заинтересуваното лице.

В разглеждания случай, правното основание за постановения отказ са посочени разпоредбите на чл. 10, ал. 1, т. 17 и т. 22 от ЗЧРБ които гласят следното:

- т. 17 отказва се издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване или транзитно преминаване, или летищен транзит.
- т. 22 има данни, че целта на влизането му е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава.

Съдът констатира, че оспореният отказ е незаконосъобразен поради нарушение на изискването за

излагане на мотиви в административния акт. Когато административният акт се издава в писмена форма, то той трябва да съдържа изложение на фактическите и правните основания за издаването му. Тези елементи от акта имат за цел да разкрият волята на административния орган и обстоятелствата, които стоят в основата на постановяването на акта. Включените мотиви подпомагат жалбоподателя да организира своята защита и съответно съда – да упражни надлежно съдебен контрол върху законосъобразността на акта.

От доказателствата по делото безспорно се установява, че лицето има разрешен достъп до пазара на труда в Р.България.

Настоящият състав следва да посочи, че с компетентност да предоставя достъп до пазара на труда разполага Агенция по заетостта, която следи за спазване на специалните изисквания по чл. 7, ал. 1 и чл. 8, ал. 1 от ЗТМТМ, едно от които е и сключен трудов договор с местен работодател (чл. 5, ал. 1, т. 1 от ЗТМТМ). Агенция по заетостта е предоставила становище за наличие на основание да предостави достъп до пазара на труда на жалбоподателя И. Х. М. А. по смисъла на чл. 24и, ал. 12 от ЗЧРБ, след проверка и спазване на изискванията на ЗТМТМ. За тези обстоятелства освен управителят на дружеството „Алгафари Сървис“ ЕООД е бил уведомен и директора на дирекция консулски отношения при МВнР. В тази връзка настоящият състав следва да посочи, че обжалваният отказ е немотивиран като и, че ТР № 16/75г., на ОСГК на ВС допуска възможност фактическите основания за издаване на акта да са изложени и в други подготвителни документи по издаването му, но това не е направено в настоящия случай.

Съдът намира за необходимо да отбележи, че представеното становище от ДАНС не съставляват такъв "друг" документ по смисъла, вложен в ТР № 16/31.03.1975г. на ВС, ОСГК, който да може да замести мотивите към отказа. Ако административният орган е констатирал в хода на производството по ЗЧРБ за издаване на виза на нередности по документите е следвало да укаже на апликанта, да ги отстрани в определен срок, след което да постанови своя административен акт, което не е било направено.

Правомощието на ДАНС в настоящата хипотеза е в изпълнение на чл. 41, ал. 1, т. 2 ЗДАНС – Държавна агенция "Национална сигурност" осъществява контролна дейност във връзка с пребиваването на чужденци в Република България, като дава становища по молби за издаване на разрешения за продължително, дългосрочно и постоянно пребиваване и на визи и включва чужденци в информационния масив на нежеланите за страната чужденци по Закона за чужденците в Република България.

Непротиворечиво в практиката по прилагане на чл. 10, ал. 1 от ЗЧРБ във всичките му хипотези, е тълкуването на закона в смисъл, че самото становище на ДАНС не подлежи на самостоятелен съдебен контрол, тъй като то има характеристиките на акт по чл. 21, ал. 5 от АПК, а законосъобразността му се преценява при оспорване на крайния акт, финализиращ производството.

Постановеният въз основа на отрицателното становище на ДАНС административен акт засяга правната сфера на чуждия гражданин. Ето защо, макар издателят на оспорения акт да не разполага с възможността да контролира законосъобразността на даденото от ДАНС становище, съдът, воден от задължението за преценка на пропорционалност на наложената мярка и гарантиране на правото на ефективна съдебна защита, следва да провери фактическите и правни основания за издаване на процесния отказ.

Доводите на ДАНС съдът преценява като хипотетични. Константна е практиката на административните съдилища, че копието на трудов договор, непридружено от превод на съответния чужд език, не е достатъчно основание да се приеме, че чужденецът не разбира условията на труд. Няма изложени факти, които да поддържат твърдението за основателни

съмнения, че кандидата използва целта на пътуването като предлог за легална миграция към страна от З. Европа. Липсата на писмени документи по съгласувателната процедура препятства съдебната инстанция да провери законосъобразността на взетото становище.

Съобразно императивната разпоредба на чл. 21, ал. 7 от НУРИОВР (в сила от 14.01.2025 г.) при подаване на заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване не се допускат изключения от провеждането на интервю от компетентното длъжностно лице с оглед на изясняване на действителната цел на пътуване. Т. интервю няма данни да е било проведено с апликанта, с което органът е допуснал съществено процесуално нарушение, тъй като съображенията, изложени в жалбата, както и като се съобразят приобщените гласни доказателства, спорните моменти е можело да бъдат установени още в хода на административното производство, респ. ДАНС да извърши допълнителни проверки. Доколкото това не е сторено, нарушението се явява съществено, тъй като е можело да доведе до изменение на постановения правен резултат, същото съставлява самостоятелно отменително основание.

Спазването на изискванията за форма на акта е от съществено значение, тъй като препятства както правото на защита на засегнатото от него лице, така и съдебния контрол за наличието на предвидените от материалния закон условия за отказ, поради което представлява самостоятелно основание за незаконосъобразност по чл. 146, т. 2 от АПК.

По изложените съображения съдът намира оспорения отказ за материалноправно незаконосъобразен и издаден при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, поради което и следва да бъде отменен.

На основание чл. 173, ал. 2 АПК преписката следва да се върне на административния орган за ново разглеждане на подаденото искане за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. При новото разглеждане административният орган следва да съобрази мотивите, изложени в настоящото решение.

Така мотивиран и на основание чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд София - град, Трето отделение, 70 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на И. Х. М. А., гражданин на Арабска република Е., [дата на раждане] , отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване от дата 07.12.2025г. по заявление по заявление № 25002182, подадено на 10.11.2025 г., постановен от К. Я. – консул към посолството на Република България в Арабска република Е..

ВРЪЩА преписката на административния орган за ново произнасяне по заявлението на И. Х. М. А., гражданин на Арабска република Е., [дата на раждане] , при спазване на указанията по тълкуване и прилагане на закона, изложени в мотивите на съдебното решение.

Решението може да се обжалва в 14-дневен срок пред ВАС на РБ.

СЪДИЯ: